

Womhaj Bóh!

Czisko 18.
5. meje.

Lětnik 11.
1901.

Szerbiske njedzelske kopjenka.

Wudawaju so kóždu sobotu w Smolerjez knihciziscejcejni w Budyschinje a su tam dostacž sa šchtwórtlětnu pichedplatu 40 np.

Cantate.

Jan. 6, 67—69.

Duž praji Jěsuš tym dwanaće: „Chceže tež wy prjecž hieč? Ale Schiman Pětr wotmolwi: „A komu póněžemy? Ty mašch słowa wěczneho žiwjenja. A my smy wěrihi a pónjali, so ty by Šhryštus, tón syn žiweho Boha.

W spoczattku džěsche ja Jěsušom wjele wuczomnikow, kiž wot njeho woczakowachu wobnowjenje stareho israelskeho Davidoweho kralestwa. Jěsuš teho dla derje wjedzěsche, so hodžina pschindže, w kotrejž jeho jašo wopuschěža. W Kapernaumje je utta hodžina pschischla. Jěsuš sanieži tam wschitke semske nadžije swojich wuczomnikow i pschipopowjedanjom swojeje smjereče a i pokajanjom na wěczne žiwjenje, kotrejž se swojim czělom a se swojeje krowju pschihotuje temu, kiž do njeho wěri. Wot teho czascha woteindže wjele jeho wuczomnikow nasad a wjazy sa nim njezhodžichu; pschetož woni džachu, to je twjerda rěč, kotruž nihton słyschecž njemóže. Jenoz či dwanaće pola njeho wostachu. Jako Jěsuš malu hylu swěrných widžěsche, praji wón t nim: Chceže tež wy prjecž hieč? Wolosč dla tych, kiž su woteschli, lubosč t tym, kiž su wostali, rěči i tuteho praschenja. Wón wě, so dyrbi tajka hodžina pschineč, w kotrejž so džěla pluwý wot pschenzy.

Czas rosbuda pschindže sa kóždeho, kiž wo Šhryštusu słyschi. Někotry, kiž je na Šhrysta kšěčeny a snano hižo dobry kruč pucža i nim schoł, woteindže wot njeho, dofelž

w nim njezamaka, sčtož pyta. Jenemu je to słowo wo kšchizowanym a horjestanjem Bohim synu twjerda rěč, kotruž njemóže słyschecž, a sčto chze saprěč, so człowiskej naturje budže czežko, so nutsnamacž do potajnstwa: wěseče, so wy njeječe se sachodnym šleborom abo slotom wutkupieni, ale i droheje krowju Jěsom Šhrysta, jako teho njewinojsteho a njesmasaneho jehnječa. Druhi pyta wo Šhryštusoweje słusžbe czečež a dobre dny a namaka hańbu a směch, a kóždy wě, so njeje lohko, so sam saprěč a kšchiz na so wsacž. Sdžž widžich wulku hylu tych, kiž wotendu, słyschich tež ty Šhryštusowe praschenje: Chcežch tež ty prjecž hieč? Sčto budžěsch czimicž? Prosch Boha, so by tebi prawe wotmolwjensje dał.

Kšchěczijanska zyrkej wě wot czasow wulkeho wotpada. Něczijachi czas je tajki czas. Wulki džěl nascheho luda nochze žaneho Boha wjazy. Sswětne kubla a wješkela pyta, bohastwo a czečeč, a sčtož jemu to dawka, je jeho Bóh. Druhy nimaja ničžo pschecžiwu Bohu, jeli-so jich jenož w pokoju wostaji, woteindu pał wot njeho, hdyž jim hrěchi prjódžerži a šebi póczjime, swjate žiwjenje žada. W tajkich czasach słyschi kšchěczijan Šhryštusowe praschenje: Chceže tež wy prjecž hieč? Tež tebi štupi tuto praschenje blisťo. Snano by hižo pschi tym, i wulkej czjřjodu czahnyč: Kak studnje klinezi Šhryštusowe praschenje, i kotrymž chze wón tebe pola šebje džeržecž. Czasy wotpada su studne, maja pał tež swoje požohnowanje: pluwý džěla so wot pschenzy. Tebi pał daj Bóh, so pschi Šhryštusu wostanjesch, so so rosbudžich kaž Pětr.

Pětr wotmolwi w mjenje tych dwanacze na Khrystu-
šowe praščenje: Knježe k komu poudžemy? Ty mašch
šlowa wěczneho žiwjenja a my šmy wěřili a pójnali, so
ty šy Khrystuš, šyn žiweho Boha. Tuto wotmol-
wjenje je najštarše japoštolške wěrywufnacze. Pětr chze
woštač. K komu tež poudže? Sašo k farifejškim a
pišmawučenyim? Tam je wšcho pišmiš, a pišmiš mori,
Pětr pak chze žiwjenje, šrejotu a wěrnosč. Khrystušowe
šlowa šy jeho dušchu trjehile jako šynki a hlošy i wěcz-
neho žiwjenja, njebejške nješachodneje šrejoty a wěrnosče.
Do njemóže šabyč, to wjedže jeho na Khrysta. Wón
tež hišchče njerošemi, šchtož Ješus se šlowom blišteje
šmjercze mēni, ale Wójški hloš we wutrobje jemu praji,
so je tón, kiž pšched nim šteji a tajke šlowa rěči, njebejški
póšlanž, šyn žiweho Boha.

Chzešch tež ty přecž hieč? O, so by Wóh tež tebi
tajke rjane a šbožne wufnacze šjewil a do wutrobny dač.
Ničtón tebe njeđerži, ty móžešch wufwolieč. Chzešch
i wulkej šyly šašo k šwětej hieč a jeho morwym šublam
a kniežomnej krašnoeči? To je wuč šmjercze. Špomá
na to, šchtož šy doštal: šlowa wěczneho žiwjenja, šajkež
ženje w šwěče nješhšichš, šlowa, kiž tebi dawaja nje-
šachodne waišchne šrijedža šachodnosče šwěta, šrejotu wot
šwětneho wotročštwia, wšokú myšl, šylny trošcht, wumó-
ženje wot knieštwia hrěcha, nadžiju wěczneho žiwjenja.
Šyly móž twojeho žiwjenja šhubišch, jeli so Khrysta wo-
pušchješch. Šchtož Pětrej šjewjenje Bože bešche, dyrbi
tebi dawno wěšta wěra byč, so Khrystuš je Boži šyn,
šjewjenje njebejškeho Wótža, twojeho knješa a štworiczela,
šjewjenje wěczneje lubosče, kiž je šo ša tebe woprowala
a pyta šbožne čžinič, šchtož je šhubjene. Ty njemóžešch
hinač hacž so šwěrný woštawajch, hdyž wšchitzy wotēndu a
prajišch: Knježe, k komu poudžemy? Ty mašch šlowa
wěczneho žiwjenja a my šmy wěřili a pójnali, so ty šy
Khrystuš, šyn žiweho Boha!

Ješu, pšchi tebi chzu woštač
A čze džeržecž wobštajnje,
Tebje, Ješu, chzu ja doštač,
Daj šo wšchac mi šchježdrivje.
Tu mašch moju wutrobu,
Ja čze, Ješu, njepušchēžu!

Šamjen.

Pucžowanje po Božim pišmje

abo

šajke myšle nadēndžech, Bože šlowo čžitajo.

Šodawa šwěrný čžitač „Pomhaj Wóh-a“.

I. knihi Wóšjašowe, 21. šlaw.

(Šotracžowanje.)

III. Šchtučža 22—34. Abimelech, pšches Bože Abrahamu
wšchudže pšchewodžaje žohnowanje nucženy, prošy Abrahamu, so
by šo i nim šwajšal. Abraham šwoli do teho, wobčežowanjšchi
šo najpředy wódnenej študnje dla, kotruž bēchu Abimelechowi ludžo
jemu wšali, a doštwajšchi ju šašo, šwajša šo i šiliškim kralom a
šakždli šo na dlejšchi čžah w Beršabje.

W šamym čžahy, hdyž bēšche Abraham Šmaela wuhnač,
rěčešche Abimelech, šnaty kral Šerarški, a Wšichol, nawjedowai
Abimelechoweho wójška, kotrehož bē šobu pšchuwjedl, i Abrahamom,
jeho wopytažy w Beršabje a džejche k njemu: Wóh je, kaž džēn
a bóle špóšnowam, i tobu we wšchitkim šchtož čžinišch.

Dža pšchijahaj wšchac šo mi pšched Bohom, so ty, hdyž
twója móž džēn a bóle pšchibywa, nochzešch ani mje, ani moje
džēči, ani wnukow wobichodžicž; ale so chzešch po šmilnošči,
kotruž šym tebi wopofajšal, hdyž šym tebe i wulkimi darami

i mojego doma póšlal a tebi dowolič, so šwěšch w mojim kraju
bydlicž, so mnu čžinič a i tym krajom, w kotrymž šy hōšēž.

Abraham wotmolwi: Ja chzu šo pšchijahacž.

So pak by šo wšcho wujaknič a wufprawnič mjēs Abra-
hamom a kralom, doniž njebý po wichej prawdže šo pšchijahacž a šo
tak na wěcznje šwajšal, šwarješche Abraham Abimelechda wodoweje
študnje dla, kotruž bēchu Abimelechowi wotročžy Abrahamowym
ludžom i mozu přecž wšali.

W štepie, hdyž je malo wody, je jara wažne, hdyž ma
pastwěški čžlowječ šwoju študžeč. Šdyž bēchu Abrahamej študžeč,
kotruž bē bebi i wulkej přozu wuryl, wšali, bē to ša njeho šawěče
wulka šchoda. Nětko porokuje Abimelech, so šo tajke nješutki
jeho wotročškow, kotrež je wón hjes dwēla šnacž dyrbjač, nještraja
i tym, šchtož je jemu předy šublič.

Duž wotmolwi Abimelech: Ja nješym wjedžal, so je něčto
to čžinič, a ty tež mi nješy ničto wo tym powjedžil: pódla teho
ja tež ničto nješym předy wo tym štwajšal hacž džēška. Nje-
bych-li džēška přenje šlowečko wo tym štwajšal, budžich ja tebi
študžeč dawno hižo wōčēžil; i tutym pak šo nětko wote mnje
šlaw.

Tchdy wša Abraham wozzy a wošy a da je Abimelech, so
by jemu tak ša wšchón pšchichod šwoje pšchecželštw šakucžil.
A tak štaj wobaj šlub ščžiničoj.

Tež pōdžičho je šo waišchne šachowako, so šo i darami
šlub wšajša abo tež wobnowi.

A Abraham štaji pódla tamnych wozow a wošow, ša Abi-
melechda wubraných, šydom jehnjatow wošebje, niž do rjada
i tamnymi.

Duž džejche Abimelech, kotruž bebi to njemóžešche wujaknič,
k Abrahamej: K čžemu šu tute šydom jehnjatow, kotrež šy tu
wošebje štajič?

Wón wotmolwi: Te šydom jehnjatow wšmi i mojeje ruki,
so bychu ša mnje pola tebe a twojich ludži šwēdēženje byč. Šo
ježe wy tele jehnjata wšali, šēže rasiše a šjawnje wufnali, so šym
tu študžeč wuryl a šo mam tak prawo na nju.

Teho dla je měšto, hdyž je šo to štalo, mjenowane Ber-Saba,
po šerbštu: měšto šednich študnjow abo tež měšto pšchijahanja,
dōtelž štaj šo tam wobaj pšchijahacžoj.

Špodžiwne tebi budže, so rēka měšto po šerbšti: měšto šednich
študnjow abo měšto pšchijahi. W hebrejškej rěči šwēžuje wuras
ša pšchijahanje se šlowom „šydom“, so móhli ša „pšchijahacž šo“
prajicž „šednič šo“. Šewjata liežba šydom bē je šastaršich
čžahow liežba šluba mjēs Bohom a čžlowješami. Wšona je najštala
se šjednocženja šwajeteje liežby tji se šwětnej abo čžlowškej liežbu
šchitri. Teho dla wopšjetuje šo wošebje we wšchēm, šchtož i Božej
štwajšbu šwēžuje: šydom dnjow ma tydžēč, po šednich dnjach ma
šo hōž wobrēacž atd. Šda šo, so ju tež pšchi šwajatočžnych
pšchijahanjach ša šnamjo naložowachu, a tak bē pšchijahanje šwoje
mjeno wot liežby „šydom“ doštalo. Šo by šo šydom jehnjatow
ša dar dalo, jako šo to pola Abrahamu šta, njebē trašch pšchi
tajkich pšchijahanjach štajnje waišchne.

Měštno Beršaba, južne namješne Škananejške měšto, měješche
tak na pšchijahu mjēs wobēmaj dopomnič. Tu mješuje Škananejški
kraj i puječinu. Jako my i pōdnja dale k pōlnozny pučowachmy
— tak piša Šobinson, po ščštotkach přēni wopytač tutych štron —
njewuhladachmy wjazy pēšta, rojčejšche tu wjazy trawy se šelami.
Wšchindžechmy potom pšches rěčnišchēžwo rēki Wady-el-Murtubeh,
do šchēroške štronje se šuamjenjemi, so je tu wjele wody. Ša
nělotre hodžiny wuhladachmy rēku Wady-es-Seba; bēšche to šchēroške
rěčnišchēžwo šmijšeje rēki. Na pōlnožnej štronje bēchu bliško pšchi
brjōšy dwē hšubojej študni, kotrymaj pšchēžwo hišchče Wir-es-Schēba
rēšaju; wobej matej jafneje a čžerštwēje wody nadojčēž. Šospadanti
wuhladach tu na pōlnožnym brjōšy něhdže šchtwōrēž hodžiny
daloto.

(Šotracžowanje.)

Šowolanje, prawhčžinjenje a šwjecženje.

(Šotracžowanje i čžišta 13.)

III. Šwjecženje.

Še pšches wufprawjenje a nowy narod šaitny do štejšchēža
hšady šo štal; je čžlowječ pšches wufprawjenje do Božej hšady
pšchijaty, a je hšada pšches nowy narod něšchto nowe do njeho
pšdžila: duž je nětko dale wo to čžinič, so kaž nowy pōčah, do
kotrehož je čžlowječ k Bohu štajeny, tak tež nowe žiwjenje, kotrež

je do njeho ščečepjene, pšhezo powščitkowanišho šo pšchijowa, naložuje, rošwiva; a čaš pšchihotowanja a wofomik šaschčepje- nja hłeduje čaš rošwivanja, na pomołanje, wušprawjenje, nowy narod hłeduje šwjećenje. Tuto šwjećenje žiwjenja a sadžerženja je ušny plód kaž wušprawjenja tak noweho naroda. Čłowjek, kotryž je we wušprawjenju wodače šwójich hrěchow dojat, kotryž šwědomuju je čeža hrěšneho žiwjenja wotewjata, hinał nje- móže, hłiba jo ja doštat hnadu šo tež džałowny wopofajuje, šo próžuje, šwoje žyłe žiwjenje a byče šo Wožej woli wutworječ. Wlečo tak wutrobu ł kubofeji pšhečżiwo Wožu nješbudžuje, kaž šhonjene wodače hrěchow; tuta lubošć pał ł žiwjenju Wožu špodobnemu nuči. A čim hłubišho šchesežijan w pokutnej wěre, we wob- hladowanju šjednaškeho čžerpjenja Šhryštuhoweho šatrašonu htu- nošć a šurwoweš Wožu pšhečżiwo hrěchej pšunawa, čim bóle bywa tež je šwójatej hroju pšehd hrěchom napjelny, kotryž je Šhryštubej ł pšchježinu najwještichy bološćow, haj, hórteje šmjerče na šchžiu byl; čim bóle šo nad tym wješeli, šo bu we wušpra- wjenju ja Wože džęčo pšchijaty, čim bóle jemu tež naleži, šwoje džęčage štejšhežo tež pšhes džęčazu pošłuchnošć čžęčječ. Tak je hižo se šłutkom wušprawjenja tež špočatk rošwivanja noweho žiwjenja daty.

A hdyž bu w nowym narodže, kaž šmy widžili, nowy čł. wjeł narodženy, nowa wošoba plódžena: tuta runje tał derje dalšeho roičženja a rošwiczja trjeba, kaž čłowjek, kotryž je w čželnym narodže na šwět pšchichol; tutón je drje žyły, ale hiščeje nuž došonjany čłowjek, dyrbi dła hiščeje roičć a pšchibywač. Tež šwójate pišmo wo „roičženju hušłowneho čłowjeka“ rěči (2. Kor. 10, 15; Ef. 4, 15; 1. Pštr. 2, 2), ł tym wošnamjenju, šo ma nowy čłowjek šam w šebi móž a čžerjenje dalšeho, pšhezo došpołnišeho wutworjenja. Na druhej štronje šwójate pišmo tuto wutworjenje a pšchibowanje tež šašo „natwarjenje“ mjenuje (2. Kor. 12, 19; Ef. 4, 16, 29), ł tym wošnamjenju, šo dyrbja hušłownu móž čžerjenja tež štajne pšchilowy a pšchibeh; mozy šwonka, ł. r. ł wječha, wot Woža šem, pšhemodžowacz. Tak džę tež wutworjenje a rošwivanje čželnego žiwjenja šo na to škožuje, šo žiwjenška móž ł nutška a žiwjaze wliwy ł wonka hromadže šłutkija.

Štaž pał hižo wobrocenje, na kotrež powołaza, pšchihotowaza hñada džęła, dwoje wopšchija: wotwobrocenje wot hrěcha a pšchi- wobrocenje ł Wožu; kaž wušprawnjaza wěra w šebi wopšchija: šebje šameho pušchječć a šo Šhryštubej pšhepodž; kaž wušpra- wjenje šamo wobšteji we wotlicženju hrěščneje winy a pšchilčenju prawdošće Šhryštuhoweje, nowy narod we wumrječu štareho čłowjeka a horještacz noweho čłowjeka: tak tež šwjećenje dwoj fruchał w šebi wopšchija, wotštorčenje a pšchijwojenje, wotštorče- nje a wuštorčenje štareho hrěšneho wašhija a pšchijwojenje nješhješć žiwjenšćich mozow Šhryštuhowych. Wleče je štaremu čłowjetej pšhes wušprawjenje a nowy narod wušbud šmjerče wuprajenu a šmjertny šłok daty; ale něto rěła tutón wušbud šmjerče tež wuwječć, šny na jenišwym pšchewječć, jenišlime šlawy štareho čłowjeka, wšchelafore twórbu, wušłupowanje, hałošy hrěš- nego wašhija do tuteho morjenja podawacz („mořeže wašche šlawy, kotrež šu na jeni“ Kol. 3, 5) a tak šłutł we wušpra- wjenju a nowym narodže šapočam, dale wješć.

Wušprawjenje a š nowa narodženy šo twjerdžšnje runa, kotrež hłowne hrodžilšhežo je drje nješpšhečžetej wutorhjenje, ale druhe wotwjerdženja maju šo jemu teho runja hiščeje wutorhnyč; abo krajeł Kanaanej, hdyž běchu Izraelszy pod Došum najwážnišhe a najšručžišhe měšma dobyli, ale nješpšhečželjo šo hiščeje na horach a w šłowach džeržachu. Tak plačči na jency štronje š nowa narodženemu: „wy šče wumrjeli“ (Kol. 3, 3), my šmy hrěcham wotemrjeli, šny na jeho šmjerč šchčeni, šmy ł nim pšhes šchčenižu pohřebani do šmjerče“ (Rom. 6, 2—4), woi „šchžiwachu šwoje čželo“ (Gal. 5, 24); a tola bywaju na druhej štronje ł došom napominani „čželne šłutki, šlawy tu na jeni“ moričž (Rom. 8, 13; Kol. 3, 5). Woni šu šo štareho čłowjeka wušlekti, jeho wotpožžili, šo w šjedžšnje šwojeho byče wot njeho wušwobodžili, a tola šo pšhezo ł nowa napominaju, „štareho čłowjeka wotpožžič“ (Ef. 4, 22), pšhečżiwo jeho jeni- šwym wušłupowanjam, kotryž je jara wjele a kotrež šu jara wšchelafe, wojowacz a je wušłofacz. Tak je šwjećenje nješ- pšhestawaze wojowanje pšhečżiwo hrěchej, „wšchđne rošłaczje a pokuta“ nad hrěchom a pšhezo nowe pšchijwojenje wodače hrěchom we wušprawjenju pošłicženego a šapšchijateho.

Runje tak je nowy čłowjek pšhes nowy narod šo wudokojat a tola něto w šwjećenju plači, tuteho noweho čłowjeka štajnje „šo woblečacz“ (Ef. 4, 24), Wožu špodobnošć, kotryž w šebi nošy, pšhezo bóle žyłemu byče a sadžerženju šaschčepječ, jenišlime počinki, w kotrychž nowy čłowjek šo pšhedštaja, pšhečželnošć, pomážnošć, čžichošć, ščepliwošć, šebi pšchijwoječ, pšči čžimž je runje pšhes wuracz „šo woblečacz“ wot drašty wšaty ta myšł wu- prajena, šo tute počinki nješju jednoro plody dobreho šrozowanja ł nowa narodženych, nješju šame wot šo ł nich wurošłe, ale šo šu jim wot wonka, ł wječha pšhes Wožu hñadu pošłicžene a maju šo tak wot nich woblez.

(Pštracžowanje.)

Wšchelafe ł bliska a ł dalosa.

— Ewangelška šafška krajna šynoda w Dražžanach je šwoje wuradženia šapwčala. Do wotewrenja šynody měšche šo Woža šłučba w dwóštej žyrtwi, pšchi kotrež měšche šnješ dwóški urđat Akermanu šredowanje. Wuradžowanja přenič pošedženju hiščeje ničšo wážneho pšchijweš nješju, došelž mějachu šo w nich wušłowenja do wšchelafich wušjeršow a pšhowanja wólšow. Šo wobšamženju šynody šu šo wšchitke wólby ja prawe pšinala.

— Ša něto šhromadženu 7. krajnu ewangelšku šafšku šynodu je šonjštoršwo powječć wo wobštejnojščach krajnje žyrtwe na šera 1896 do 1900 wudało, kotraž je šo tež wšchitkim wošadam podala, šo bychu šajimawy rošład došłali. Podamy ščešhowaze ł tejele rošprawy: 2. dezembra 1895 běšhe w šafškim krajełšwoje 3611670 ewangelško-lutheršćich, 10538 reformiršćich, 140285 romško- lutheršćich, 9902 židow a 15932 dnušowěrjazyč. Ewangelško- lutheršcy wučžinjeja 95,35 procentow wšchitkich wobudleršow. Wot 100 wobudleršow je 95 ewangelško-lutheršćich, 3 katholicke. Wošaw- ow je 1223. Licžba Wožich domow běšhe 1. januara 1900 1595. Duchownych, košičž mějachu štatne měšino, běšhe šonž 1900 1430. Na jeneho duchownego pšchidže w lęče 1900 w pšcherštu 2690 dnušow pornož 2273 w lęče 1875. To pał je pšhezo hiščeje pšchewjele w pšcherštu na jenu duchownu móž, hdyž tež na to nješžiwamy, šo tale licžba we wulšich měštach hiščeje wjele wjazy wučžini. Licžba na duchownštw šudowazyč je w pošled- nič lętach šašo dale wotebjerała. Šdyž běšhe licžba šudowazyč wot jutrow 1891 hačž do jutrow 1896 wot 548 hačž na 359 španyla, šłuduje w Šipštu wot Michala 1900 hačž do jutrow 1901 jenož hiščeje 293. Duž šo čaš pšchibližuje, hdyž budže šferje jašo nuša na duchownych a hdyž nješbudža mlodži duchowni wjazy tak došho čašacz trjebacz, předy hačž do šajšojštw pšchiddu. Pšhowanje wólšohmanošće je wot jutrow 1896 hačž do Michala 1900 321 kandidatow wobšłalo. Šchłož šo ja nadrobne powješče šajimuje, móže šebi woššeremu rošprawy ja 80 ny. šupicž a kóždy šnješ duchowny wobštaranje wěšče rad do rušow wošnje.

— Šnješ šcholastikus Štala, šarał pšchi šerbškej catholickej žyrtwi w Budyšhijne, šašženy tydže šwój 25lętny šajšojšti jubilej šwjećęšhe. Wón doša mnohe wopofajma lubošće na šwojim jubilejštim dnu. Šnješ šcholastikus je šo štajnje šrozował ja šwój šerbški lud. Wón je ł pišmawjedžerjom Macžizy Ššerb- škeje a je šo tež ja nowotwar Macžičneho doma šwěru štarał.

— Šwjedžš Gufšaw-Adolššeho towaštwu šmeje šo lęčha w Wištopizach.

Štuka wulka — pomož bliska!

Powjedancžko.

(Pštracžowanje.)

9. Pšchijšodčenje.

Běšhe šo čaš minł po tym, šchłož šmy runje šhonili. Běšhe rano, hdyž šnješ Šybał šwojeho přenjeho knihwjednika, šnjeja Šozora, do šwojewe šwuy jawoła. Na bliđe ležachu něłotre papjery, kotrež běchu ša pošlednje dny do Šybašć piščanije doščhe a šo wupłaczile.

„Šobhladače šebi tute papjery, Šozoro“, rjekny Šybał. „Mjěwěm šo dopomnicž, šo šmy šebi tele pšenješ wupłaczicž dali, tež moje mjeno nješda šo mi tajše, jako byč je se šwojey rušu piškal. Wdžęče-li mi wěž trašch wujšhnicž?“

Šozor wšawšhi papjery wobhlada šebi kóždu je šwojim wóštrym wóčštom. Dale a bóle wješche se šwojey šchđšiwje šłowu.

„Njebych wjedžal a njemóžu šo dopomniež, šo šu tele papjery i naščeje pišatnje pučž do šwěta najšpic!“ rjekny skóncznie. „Tež ja chyzł šo na to šaróczje, šo wy tele papjery šam podpišal njješče, hačž runjež je podpišmo wašchemu prawdžitemu tak podobne, šo žuyj čłowjeł je wot prawdžiteho i čzežta roszđeła. Aše trizyczi lět šym hižo we waschej šlužbje, njedam šo šjebadž. Ša praju: tele papjery šu najebane.“

„Šsym žebi myšlil, šozoro, šo mi takle wotmołwice“, rjekny Rybał. „Šsym waš tež jenož teho dla šawołał, šo byščeje moje mjenjež wobkrućil. Šchtó pał něł šapoczecž? Šchtó je to škucžil? Šchtó do teho mēnicze?“

Škozor bē wšchōn šamyšleny. Šłōncznie rjekny: „Šinat njeje, papjery je něchtō i naščeje pišatnje najebał. Žuhy nima ani škadnoščž ša to, ani šzobtoščž, šo mōhl tajte škucžičž. Najšmańšche budže, šo nětko wo tym njelečimōj, doniž nješbu wječžor wšchitzy pišarjo woteščli. Šotom čžemoj jich šlida pšchladadž a bjes dweła jebata lapnjemoj. Ši a hańba! Tajkele mi jebanšwo! Šchtó je to škucžil? Wo keltō šu waš šjebali?“

Rybał pšchlećiči wščē papjery. Běšche wšcho do hromady 2400 hriwnom.

„Ši a hańba! Tajkele mi jebanšwo! rēčezsche škozor šnowa. „Ši a hańba! Šlii šłowczta njechał prajećž, byščeje-li šwojich młodych ludži šchpatnje płačžil abo byščeje byl hrošny i nimi! Aše wy, šama miłošē a dobročimōščē! A takle waš šjebaja! Šola mōj njepłecha hižo lapnjemoj, a šotom budž jemu Wōh hnadny! Šanu šmitnoščž jemu, knjes Rybał! Šanu šmitnoščž! Dowołeže, šo ja tu šam čžinjū kač chzu; njemuštanu, doniž jebał w šlōdže njepedži!“

Wšcha prošā bē šodarmo, hdyž chyzsche Rybatež knjes šwojeho štareho šwērneho pšchczela šwērowadžž. Škozor šo wšchōn pŕŕješche, šo njemōžesche hodžimū dočžatačž, hdyž šo pišatnja i wjetšcha šamšny. Šłōncznie tuta hodžina čžepjesche. Šwšarjo šawrjechu šwoje pišantke šlida a wotendžechu; něłotni džechu domoj, hdyž jim wotpocžink po wšchōdnyh džēle štwaišche, druyj džechu na pučž wšchōdneho wješela. Šenož šandrij džēłajšche hiščeje dlēje, dotelž chyzsche wažne a trochu šapłecžene džēlo džemž hiščeje dokonječž.

Rybatež knjes i šrēmim knižiwjednikom šastupičhtaj do pišatnje a wuhładajhtaj šandrija hiščeje ša pišantškim šlīdom ředžo.

„Čžeho dla njješče ša šwojimi towašchemi woteščli, luby šandrijo“, woprašča šo Rybatež knjes pšchczelniwje. „Njedyrbicze pšchewjele džēładž a šwoje mozy pšches mēru napinadž.“

„Chyzsch jenož škiečbowanje do porjada štājicž, kotrež šče mi pšchepodali, knježe“, wotmołwi šandrij ponižnje; „wone je trochu šajchmatane; i wjetšcha pał šym wšcho hižo rošpłekl.“

„Šuaj jo hižo! Šaj, šo to wobczēzne džēlo, a runje teho dla šym šo wam podał, dotelž mōžu šo na waš najbōle špuchčezecž. Š tuthym džēlom ma škwile, a tak mōžecze je jutše dodžēładž.“

Šandrij šadžini šwoje kniži a položil je do pišantšeho šlīda. Škucž kač wšchōnje težazu wostajiwšchi woteadže. Wšchitħilnje hłabašche Rybatež knjes ša nim.

„Wōh daj“, rjekny šłōncznie. „šo šandrij tajki wostanje, kajki je šo dotal štājnje pošajał. Wōn je šwērny, wuščitny, pilny a dušchny. Šsym i nim wšchōn špokojeny.“

„Tak je knježe“, pšchikłowawšche škozor a woczil šo jemu i wješelom blyščezeschej. „Šandrij je pětny mužik. Ššwoje žiwē dny hiščeje tak hōdneho młodženza widžal nješšym. Šaj wšchat, hdyž štary džiwuščki Wotnajel tak poručža, jako je šandrija poručžal, tōn dyrbi we wšchēm derje šatoženy byčž. Šandrij, knjes Rybał, šandrij šawēcže jebanšwo škucžil njeje, na to byčž šo chyzł šaróczicž!“

Škozor šo šōdla wšchōn šmējesche rybowajžny žebi štarej, šuchej ruzy, jako by šo wšchōn wješelil, šo šu tajšeho džēładžerja do pišatnje doštali.

Rybał a škozor šapoczęšhtaj pišantke šlīda pšchchladowadžž. Šene po druhim wotewrichu i šłownym škucžom a pšchchladowajhtaj wšcho nanajdrobnišcho. Njēdže ničō, šchtōž wohło jebata pšchchadzicž. Tež w šymczōwym šlīdže, kotrež běšche škozor wōšebje šwērnje pšchchladowal, njebē ničō šōhładneho. Šłōncznie mēješhtaj jenož hiščeje šandrijowe šlīdo pšchchladowadžž.

„Wšcho budže prošāna prošā“, mējješche škozor, „a jenož, šo by šo kōždemu šame prawo štało, chzu tu pohładadž. Šłajcže jenož šprawneho pachōla, škucž šandrij ani njewucžehnje. Šōn njeje jebanšwo škucžil, šawēcže, tōn je njeje škucžil.“

Škozor pšchchladujžy šlīdo njenamaka ničō, šhība kniži, do šotnychž mējješche šandrij šapikowadžž. Wšchudžom najwjetšchi porjad, wonta a nutzka. Njēdže w škucžlu ležachu hiščeje něłotte pošpšchirne papjery. Škozor je wuczeže. Wšchchladawšchi je poštrōži šo njemako a šōchny nahle. Wōn šblēdny a šroštny, ruzy jemu šchepjetašchtej, hūba njemōžesche niz šłowczta prajećž. Škozor poda něłotte papjery Rybatej. Na ničž bē Rybatoŕowe njeno jebanžny napīšane.

(Šotracžowanje.)

Je-li twój njepšchczel hłōdny, najžecž jehō; dze-i šo jemu picz, napoj jehō.

Rom. 12, 20.

Na jemym dworje w Amerizy, hdyž šo škozowa řezina płahowajšche, bohaty šublet bydlešche. Šsyla šupjemych čžornych čłowjekow w jehō wjerdej šlužbje štejesche. Žedny i nich, kotryž běšche šo ł šhryštusej wobroczil, wōšebite dowērenje šwojeho šnjesa wobředža a nad druhimi šchłowami dohładnišwo wjedžesche. Wšazny čžornych wotrocžtow šo řjebasche. Duž šo wobředžel se šwojim dohładowarjom na wiki šoda, hdyž šo tuczi wbošy čžorni ludžo kač pošla naš šōt, kupija a pšchedawaja. Tam woni w šwojej žalōščē a šrudobje šteja, ruzy hromadu položenej a šyšly we woczōmaj. Čžakajo na to, hdy jich njehmilny wšował ša pjenjej pšcheda. — Bohaty šnjes je dwanacze wotrocžtow šupil; wēž je dokonjan. a wōn čže šo na domojpučž podadž. Duž jehō jehō šlužōbnil prošy: „Ša čže prošču, šup tamneho štareho čłowjeka.“ Šnjes jemu wotmołwi: „Šchtó i nim dyrbi; wōn je ł džēlu pšche šłabny.“ Aše šlužōbnil prošyčž njepšchčanje; ša mały pjenješ bu šupjem.

Woni šo wšchitzy domoj wrocža. Štaje pošluženje, šajku lubošē nětko dohładowat štaremū čłowjeki wopokaze! Wōn jemu jehō džēto wotčjerje, wot šwojeje jēdže šo jemu najēščž a se šwojeho šarancžta napičž dawa. Šchēdžimž bu šłabšchi a šłabišchi. Duž jehō młōbišchi čłowjel na šlōnžo donješy, hdyž je šhōdno, a do šhōdka palmow, hdyž šlōnžo šmali; jehō na tōžo položil a njepšchčanje jehō hajicž a jemu došrotu wopokawadžž. Šnjes je tajta lubošē i hūdancžtom. Žedny džēł šwojeho šlužōbnika ł žebi šawoła a šo jehō prašesche: „Šchtó je, šchtōž tebe napšchczō tutemu štaremū čłowjeki tajšeho dobročimēho čžini? Je to njēdže twōj nan?“ — „Nē, mašja (knježe), mōj uan to njeje.“ — „Še njēdže twōj bratr abo bliiki pšchczel?“ — Nē, mašja, mōj bratr njeje, ani pšchczel.“ — „Nō, šchtō dha wōn je?“ — „Šnježe, to je mōj najwjetšchi njepšchczel! Šo je tōn čłowjel, kotryž je mje njēdny i rušow mojejū šarajšchju franyl, wot wutroby nana a maczerje, i jeje lubošēče řjecž štorhnył, hdyž bēch hiščeje doma, a jako płačžžny jehō šolenje wobjimach, mje do řjeczajow šwjaja a na šōžž čžerjesche, a dale na wiki a mje ša pjenjej pšcheda. — Aše ja šym i Wōžeju hūadu nětko šchēščžjan. Mōj šhōžnil je mējžty prošyl: „Wotcže, wodaj jim, pšchetōž moni njewjedža, šchtō čžinja.“ Mōj šhōžnil je pšchikajal: „Dubuježe wajšchich njepšchczelow; žohnuježe tyč, kiž waš pošlja; čžince dobrotu tym, kiž waš hdyža; proščeje ša tyč, kiž wam šchōdža a waš pšchczēhaja, tak šo byščeje džēci byli wajšchego Wōtza w nješchach.“

M. H.

Nēšchtō ł rošpominanju.

W Šešupu mōžecž ty wšchitko mēčž: šchtōžkułiž a šajkižkułiž šy, jeno pšchicž šroščhtnje ł njemu! Šhryštus je nam wšchitko: čžesč-li twoje rany wuhojene mēčž, wōn je twōj šēłat; šy-li wot hrēchow wobczēzene, wōn je twōja prawdoščē; řjebasč-li pomozh, wōn je twōja mōž, bojšch-li šo šmjerče, wōn je twōje žiwjenje; žadašch-li žebi nješchē, wōn je twōj pučž; čžesč-li i čžēmnoščē wōn, wōn je twoje šwētko; pšchach-li žyroby, wōn je twōja žiwnoščē. (Ambrosius.)

Šudancžny.

Šhōžowy šan pyri dlēje hačž šatnb, kotry i wōbcju i wjetšchej horzotu řjecze?

Šchtō do wobjeda wotčjera a po wobjedže pšchczo dlēšche řjecze?

[škrož žur

waž žož ešelu špšchžny waž ešq aš vuvš ořžožž žmyšł]

[waž! kušwuzes]